

News LETTER

NUMER 13 – WRZESIEŃ 2026

Od Wysp Tuli Tuli po sztuczną inteligencję co słysząc we Wrocławiu?

Wyspy Tuli Tuli: wystawa, na którą można się wspinać

Od 16 czerwca do 31 lipca w Klubie pod Kolumnami można było odwiedzić wystawę Wyspy Tuli Tuli – polisensoryczną przestrzeń stworzoną z myślą o dzieciach w wieku od 0 do 10 lat i ich opiekunach. Instalacja, zaprojektowana przez artystkę wizualną Patrycję Mastej, składała się z miękkich, pluszowych form rozmieszczonych niczym archipelag. Można było je chwycić, obracać, wspinać się na nie, nasłuchiwać dobiegających z nich dźwięków, a przede wszystkim – po prostu się na nich położyć. Dopełnieniem tej przestrzeni były prace multimedialne Sebastiana Sobótki oraz warstwa dźwiękowa autorstwa Konrada Gęcy.

Nasi polscy współpracownicy mają za sobą intensywne półrocze. Między czerwcem a sierpniem Wrocławski Instytut Kultury oddał cały budynek we władanie dzieciom poniżej dziesiątego roku życia. We wrześniu badacze

z Uniwersytetu Wrocławskiego przedstawia nauczycielom wyniki badań projektu Expect_Art, a w sąsiedniej sali postawią sztuczną inteligencję przed sądem, zapraszając do udziału w tej dyskusji grupę nastolatków.

Założenie wystawy było rozbrajająco proste, a zarazem subtelnie rewolucyjne. Wszystko to, czego zazwyczaj zabrania się w galerii – dotykanie, krzyczenie, leżenie na podłodze czy przestawianie eksponatów – tutaj stanowiło istotę doświadczenia. Dla każdego, kto choć raz poczuł się w instytucji kultury nie do końca mile widziany, wystawa była łagodną próbą zmiany tego stanu rzeczy. Pomyślano również o dorosłych: nie tylko pozwolono im towarzyszyć dzieciom, lecz także zapewniono im odpowiednie warunki. W zacisznym kąciaku opiekunowie mogli obserwować zabawę najmłodszych albo po prostu złapać oddech.

Wokół instalacji Instytut zbudował bogaty program wydarzeń. Choreografka Natalia Drozd, wraz z tancerkami Joanną Gruntkowską i Justyną Taborską, przygotowała spektakl, którego pierwsza część miała profesjonalny, zaplanowany

przebieg, natomiast druga powstała we współpracy z najmłodszymi uczestnikami. W każdy wtorek odbywały się Figle na Wyspach Tuli Tuli – tematyczne warsztaty twórcze, podczas których budowano tory dla kulek między wyspami, wymyślano mieszkańców archipelagu z przedmiotów codziennego użytku oraz eksperymentowano ze światłem i cieniem. Wstęp na wszystkie wydarzenia był bezpłatny. Jednorazowo mogło w nich uczestniczyć dwadzieścia osób – co jest naszym uprzejmym sposobem na powiedzenie, że wyspy cieszyły się dużą popularnością.

Realizację projektu sfinansowało Ministerstwo Kultury i Dziedzictwa Narodowego. Przywołujemy to przedsięwzięcie, ponieważ dobrze ilustruje założenie leżące u podstaw projektu Expect_Art: doświadczenie estetyczne nie jest nagrodą za posiadane kompetencje kulturowe, lecz sposobem na ich rozwijanie.

Dwa wydarzenia w ramach Dolnośląskiego Festiwalu Nauki

17 września

Od 12 do 19 września Wrocław stanie się gospodarzem 29. edycji Dolnośląskiego Festiwalu Nauki, odbywającego się pod hasłem „Poznaj, polub, pamiętaj” – przewrotnie nawiązującym do tradycyjnego studenckiego schematu: zakuć, zdać, zapomnieć.

Naukowcy z Uniwersytetu Wrocławskiego przygotowali dwa wydarzenia związane z projektem Expect_Art. Oba odbędą się równolegle 17 września o godz. 12.00 na Wydziale Prawa, Administracji i Ekonomii, w budynku C. Pierwsze wydarzenie, zatytułowane „Innowacyjne metody edukacyjne łączące sztukę i wiedzę o sztuce”, to wykład skierowany do nauczycieli i edukatorów, bezpośrednio oparty na wynikach badań projektu Expect_Art. Spotkanie poświęcone będzie rozwijaniu krytycznej świadomości kulturowej młodych ludzi oraz wykorzystaniu sztuki w pracy z klasami zróżnicowanymi kulturowo. W takich środowiskach sztuka może pełnić funkcję pomostu łączącego dzieci pochodzące z różnych krajów i środowisk. Uczestnicy poznają również wstępne

wersje bezpłatnych poradników dla nauczycieli, opracowywanych w ramach badawczej części projektu.

Drugie wydarzenie, „AI pod lupą: czy możemy jej ufać?”, to kreatywne warsztaty dla młodzieży prowadzone przez dr Barbarę Jelonek-Zachę i dr Agnieszkę Sobieską. Dzięki eksperymentom i praktycznym działaniom artystycznym uczestnicy przyjrzą się etycznym aspektom sztucznej inteligencji, mechanizmom manipulacji oraz cyberbezpieczeństwu. Będą tworzyć, podejmować decyzje i na własnej skórze przekonywać się, jak łatwo można wpływać na dokonywane przez nich wybory.

Czy sztuczna inteligencja zawsze gra fair? Czy nami manipuluje? I jak bezpiecznie poruszać się w świecie algorytmów?

Odpowiedzi nie padną w formie tradycyjnego wykładu. Uczestnicy poszukają ich podczas godziny twórczych eksperymentów, działań i krytycznego przyglądania się własnym decyzjom.

Więcej o naszym projekcie:
www.expectart.eu

„Ten projekt został sfinansowany przez Unię Europejską w ramach Grant Agreement 101132662. Wyrażone poglądy i opinie są jednak wyłącznie poglądami autora (autorów) i niekoniecznie odzwierciedlają poglądy Unii Europejskiej lub Europejskiej Agencji Wykonawczej. Ani Unia Europejska, ani organ przyznający nie mogą być za nie pociągnięci do odpowiedzialności.”

